

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1

Titlul proiectului de act normativ

Lege privind asigurarea unui nivel minim global de impozitare a grupurilor de întreprinderi multinaționale și a grupurilor naționale de mari dimensiuni

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii actului normativ

2.1. Sursa proiectului de act normativ

Proiectul are în vedere obligația de transpunere a Directivei (UE) 2022/2523 a Consiliului din 14 decembrie 2022 privind asigurarea unui nivel minim global de impozitare a grupurilor de întreprinderi multinaționale și a grupurilor naționale de mari dimensiuni în Uniune care a fost publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene în data de 22.12.2022.

Respectivele reglementări au implementat în dreptul Uniunii recomandările formulate de Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE) în contextul inițiativei împotriva erodării bazei impozabile și a transferului profiturilor (BEPS) pentru a se asigura că profiturile întreprinderilor multinaționale sunt impozitate acolo unde se desfășoară activitățile economice generatoare de profit și unde se creează valoare.

Obiectivul politic menționat a fost realizat prin *Provocările fiscale generate de digitalizarea economiei – Regulile – model globale de combatere a erodării bazei impozabile (pilonul doi)* (denumite în continuare „regulile-model ale OCDE”), aprobate la 14 decembrie 2021 de Cadrul Incluziv al OCDE/G20 privind BEPS și asumate de statele membre.

Consiliul European și-a reiterat sprijinul ferm pentru reforma privind impozitul minim global și s-a angajat să pună în aplicare rapid reforma prin intermediul dreptului Uniunii.

În acest context, este esențial ca statele membre să își pună efectiv în aplicare angajamentul de a atinge un nivel minim global de impozitare.

Reforma privind impozitul minim global trebuie să fie pusă în aplicare, la nivelul Uniunii, într-un mod suficient de coerent și de coordonat pentru a asigura nivelul minim global de impozitare. Acest cadru creează un sistem bazat pe două reguli interconectate, denumite împreună „regulile GloBE”, prin care ar trebui colectată o sumă suplimentară aferentă impozitului, denumită „impozit suplimentar”, de fiecare dată când cota efectivă de impozitare a unei întreprinderi multinaționale într-o jurisdicție dată este mai mică de 15%. Aceste două reguli interconectate sunt denumite „regula de includere a veniturilor” (Income Inclusion Rule – IIR) și „regula profiturilor subimpozitate” (Undertaxed Profit Rule – UTPR).

Termenul de transpunere a Directivei (UE) 2022/2523 de către statele membre UE este obligatoriu, iar acestea trebuie să asigure intrarea în vigoare în legislația națională până la data de 31 decembrie 2023.

2.2 Descrierea situației actuale

România a aprobat în luna octombrie 2021, alături de celelalte jurisdicții participante la întâlnirea Cadrului Incluziv al OCDE (aprox. 140 de membri), *Acordul privind reforma regulilor fiscale convenite la nivel internațional pentru întreprinderile multinaționale* (Declarația și Planul de implementare asupra Pilonului 2).

Ulterior, s-au aprobat regulile-model ale OCDE și Comentariile la Regulile Model (publicate la data de 20 decembrie 2021), precum și Ghidul administrativ (publicat în februarie 2023).

Prin eliminarea unei părți substanțiale a avantajelor legate de transferul profiturilor către jurisdicții cu impozitare zero sau foarte scăzută, reforma privind impozitul minim global va crea condiții de concurență echitabile pentru întreprinderile din întreaga lume și va permite jurisdicțiilor să își protejeze mai bine bazele de impozitare.

Din perspectiva impozitului pe profit, într-un efort continuu de a pune capăt practicilor fiscale ale întreprinderilor multinaționale prin care se permite transferul profiturilor către jurisdicții în care acestea sunt supuse unei impozitări zero sau foarte scăzute, OCDE a dezvoltat un set de reguli de combatere a acestor practici, care au fost adoptate la nivel european prin Directiva (UE) 2016/1164 a Consiliului din 12 iulie 2016 de stabilire a normelor împotriva practicilor de evitare a obligațiilor fiscale care au incidență directă asupra funcționării pieței interne (ATAD).

Punerea în aplicare a regulilor-model ale OCDE în Uniunea Europeană ar putea avea implicații în ceea ce privește dispozițiile existente ale Directivei împotriva evitării obligațiilor fiscale (ATAD) și, în special, ale normelor privind societățile străine controlate (SSC), care ar putea interacționa cu regula primară, din cadrul Pilonului 2, Regula de includere a veniturilor (IIR). Comisia a analizat modul optim de adaptare a interacțiunii dintre normele privind SSC din ATAD și IIR și a concluzionat că nu este necesar să se modifice ATAD în această privință. În plus, continuarea aplicării normei ATAD privind SSC în paralel cu regulile-model ale OCDE este în concordanță cu regulile-model ale OCDE.

În practică, normele ATAD privind SSC se vor aplica mai întâi, iar orice impozit suplimentar plătit de o societate-mamă în cadrul unui regim privind SSC într-un anumit exercițiu financiar va fi luat în considerare în cadrul regulilor-model OCDE prin atribuirea acestuia entității relevante impozitate la un nivel redus în scopul calculării cotei efective de impozitare jurisdicționale.

Prezenta directivă se înscrie în obiectivele promovate prin Comunicarea Comisiei către Parlamentul European și Consiliu intitulată „Impozitarea întreprinderilor pentru secolul XXI” și prezentată de Comisie la 18 mai 2021.

2.3 Schimbări preconizate

Obiectul de reglementare al proiectului de lege îl constituie transpunerea Directivei (UE) 2022/2523 a Consiliului din 14 decembrie 2022 privind asigurarea unui nivel minim global de impozitare a grupurilor de întreprinderi multinaționale și a grupurilor naționale de mari dimensiuni în Uniune, separat de regulile de determinare a impozitului pe profit și a impozitului pe veniturile microîntreprinderilor, astfel cum este reglementat prin Titlul II Impozitul pe profit și III Impozitul pe veniturile microîntreprinderilor din Legea nr.227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare.

Directiva urmărește îndeaproape conținutul și structura regulilor – model OCDE.

Directiva lasă la aprecierea statelor membre exercitarea anumitor opțiuni.

Acestea sunt:

- Instituirea **impozitului suplimentar național**

Ca regulă generală, impozitul suplimentar se datorează în jurisdicția societății - mamă finale a unei întreprinderi multinaționale.

Prin exercitarea opțiunii de aplicare a impozitului suplimentar național, impozitul reprezentând diferența dintre cota minimă de 15% și cota efectivă de impozitare determinată la nivelul filialelor din România ale întreprinderilor multinaționale cu sediul în străinătate se va plăti în România și nu în jurisdicția unde este înregistrată societatea mamă finală. Prin urmare, România va avea dreptul de a încasa diferența de impozit, aceasta nemaifiind colectată în jurisdicțiile societăților mamă a grupurilor de întreprinderi multinaționale respective, prin aplicarea regulii generale IIR.

➤ Modul de aplicare a ajustării UTPR la nivelul unui grup

UTPR acționează ca un mecanism de sprijin (back-stop) pentru IIR prin realocarea oricărei valori reziduale a impozitului suplimentar în cazul în care întreaga sumă a impozitului suplimentar care vizează entitățile impozitate la un nivel redus nu a putut fi colectată de societățile - mamă prin aplicarea IIR.

În aplicarea acestui mecanism statele membre se asigură că entitățile constitutive care au sediul în Uniune fac obiectul unei ajustări egale cu cuantumul impozitului suplimentar în temeiul UTPR alocat statului membru. În acest scop, o astfel de ajustare poate lua forma unui impozit suplimentar datorat de entitățile constitutive sau a unui refuz de deducere din profitul impozabil al entităților constitutive respective aplicat în anul fiscal în care se încheie exercițiul financiar pentru care a fost calculat cuantumul impozitului suplimentar în temeiul UTPR.

Prin urmare, România a optat pentru ajustarea sub forma unui impozit suplimentar la nivelul filialelor din România deoarece această formă reduce povara administrativă și creează în același timp un tratament unitar cu cel aplicat de alte filiale ale căror societăți mamă aplică regula IIR.

➤ Amânarea aplicării IIR și UTPR

Având în vedere statutul abordării comune a regulilor GloBE, se permite statelor membre să opteze să nu aplice IIR și UTPR pentru o perioadă limitată de timp pentru a aborda situația specială a statelor membre în care își au sediul foarte puține grupuri de întreprinderi multinaționale și naționale de mari dimensiuni.

În statele membre în care sunt situate un număr atât de mic de entități constitutive ar fi disproporționat să se solicite imediat aplicarea IIR și a UTPR de către administrațiile fiscale .

Dar, în același timp, statele membre care optează ca temporar să nu aplice IIR și UTPR au obligația de a transpune directiva pentru a se asigura buna funcționare a sistemului nivelului minim de impozitare a grupurilor de întreprinderi din Uniune. Aceste state care optează să nu aplice IIR și UTPR trebuie să informeze celelalte state membre astfel încât acestea și statele terțe să aplice UTPR.

Luând în considerare aceste premise, România nu a optat pentru amânarea aplicării IIR și UTPR deoarece exercitarea acestei opțiuni ar fi condus la colectarea unui impozit suplimentar, posibil a fi datorat, într-un stat terț și nu în România.

În acest cadru legal, cadrul normativ eficient și coerent pentru implementarea nivelului minim global de impozitare la nivelul uniunii cuprinde, în principal:

1. Impozitele instituite.

Se instituie **impozitul suplimentar**, pe baza măsurilor comune pentru impozitarea efectivă minimă a grupurilor de întreprinderi multinaționale și a grupurilor naționale de mari dimensiuni constând într-o:

- a) *regulă de includere a veniturilor (IIR)* potrivit căreia o societate-mamă a unui grup de întreprinderi multinaționale sau a unui grup național de mari dimensiuni este obligată să calculeze și să plătească partea sa alocabilă din impozitul suplimentar pentru *entitățile constitutive ale grupului care sunt impozitate la un nivel redus*;

- b) *regulă a profiturilor subimpozitate (UTPR)*, potrivit căreia o entitate constitutivă a unui grup de întreprinderi multinaționale datorează un impozit care este înregistrat ca o cheltuială suplimentară egală cu partea din impozitul suplimentar care nu a fost perceput în temeiul IIR la nivelul societății mamă pentru entitățile constitutive ale grupului care sunt impozitate la un nivel redus.

Totodată, se instituie un **impozit suplimentar național** care se datorează pentru profitul excedentar al entităților constitutive, situate în România, care sunt impozitate la un nivel redus.

2. *Contribuabilii*. Pentru a asigura compatibilitatea cu dreptul primar al Uniunii, și, în special, cu principiul libertății de stabilire, prevederile prezentei legi se aplică entităților rezidente într-un stat membru, precum și entităților nerezidente ale unei societăți-mamă situate în statul membru respectiv. În acest scop, impozitarea minimă se aplică entităților situate în Uniune care sunt membre ale unor grupuri de întreprinderi multinaționale sau ale unor grupuri exclusiv naționale de mari dimensiuni care ating pragul anual al veniturilor consolidate de cel puțin 750 000 000 EUR. Aceste entități sunt denumite „entități constitutive”.

Anumite entități sunt excluse pe baza scopului și a statutului lor specific. Prin urmare sunt excluse: entitățile guvernamentale, organizațiile internaționale, fondurile de pensii, organizațiile nonprofit, fondurile de investiții care sunt societăți-mamă finale și vehiculele de investiții imobiliare, precum și alte entități deținute de acestea în proporție de 95% care operează exclusiv sau aproape exclusiv în scopul de a deține active sau de a investi fonduri în beneficiul acestor entități sau care desfășoară exclusiv activități auxiliare celor desfășurate de entitatea sau de entitățile menționate anterior.

3. *Definiții*. În scopul aplicării directivei, sunt definite:

- entitățile implicate, respectiv: entitatea constitutivă, entitatea constitutivă care depune declarația, entitatea guvernamentală, entitatea transparentă, entitatea constitutivă impozitată la nivel redus, entitatea de investiții, entitate care prestează servicii de pensii, entitatea principală, entitatea constitutivă-proprietară, entitatea care depune declarația, sediul permanent, etc
- entitățile excluse, respectiv: entitatea guvernamentală, organizația internațională, organizația nonprofit, fondul de investiții, fondul de pensii, vehiculul de investiții imobiliare,
- IIR calificată, UTPR calificată;
- grupul, respectiv grupul de întreprinderi multinaționale, grupul național de mari dimensiuni;
- situațiile financiare consolidate, exercițiul financiar, standardul de contabilitate acceptat, standardul de contabilitate autorizat, denaturarea semnificativă, valoarea contabilă netă a imobilizărilor corporale;
- elementele bazei de impozitare, respectiv profit sau pierdere calificate, precum și alte concepte care permit înțelegerea sistemului de impunere: societate - mamă finală, societate – mamă intermediară, impozit suplimentar, impozit suplimentar național calificat, cotă minimă de impozitare, credit fiscal rambursabil calificat, etc.

4. Sunt instituite reguli privind *societatea care are obligația asigurării* unui nivel de impozitare jurisdicțional la nivelul grupului care respectă cota minimă de impozitare de 15%. Atunci când societatea mamă-finală are sediul în Uniune, aceasta are obligația de a aplica IIR părții sale alocabile din impozitul suplimentar care vizează entitățile constitutive impozitate la nivel redus ale grupului de întreprinderi multinaționale, indiferent dacă aceste entități sunt situate în interiorul sau în afara Uniunii. În anumite circumstanțe, obligația de a aplica IIR revine altor entități de nivel inferior, situate în Uniune, respectiv societăților mame-intermediare, societăților –mamă deținute parțial.

5. Directiva prevede reguli privind *aplicarea UTPR*. Astfel, în cazul în care societatea mamă-finală este o entitate exceptată sau are sediul într-o jurisdicție în care nu se aplică IIR calificată, entitățile constitutive ale grupului trebuie să aplice UTPR pentru orice valoare reziduală a impozitului suplimentar care nu a făcut obiectul IIR, proporțional prin aplicarea unei formule de alocare în funcție de numărul de angajați și valoarea totală a imobilizărilor corporale.

6. *Calculul cotei efective de impozitare.* În conformitate cu obiectivele de politică ale reformei privind impozitul minim global în ceea ce privește concurența fiscală loială între jurisdicții, calculul cotei efective de impozitare se efectuează la nivel jurisdicțional, în conformitate cu următoarea formulă:

Cota efectivă de impozitare

$$= \frac{\text{impozitele acoperite ajustate ale entităților constitutive din jurisdicția respectivă}}{\text{profitul net calificat al entităților constitutive din jurisdicția respectivă}}$$

În scopul calculării acesteia, sunt prevăzute reguli specifice pentru calculul bazei de impozitare, denumită „profit sau pierdere calificată” și pentru impozitele plătite, denumite „impozite acoperite”. În determinarea bazei de impozitare, punctul de plecare îl reprezintă situațiile financiare întocmite în scopuri de consolidare care fac obiectul unor ajustări, incluzând și luarea în considerare a diferențelor temporare, pentru a se evita orice denaturare între jurisdicții. Pentru a asigura neutralitatea în ceea ce privește tratamentul fiscal al profitului sau pierderii calificate care ar putea face obiectul impozitelor acoperite în mai multe jurisdicții din cauza naturii entităților (de exemplu, entități transparente, entități hibride sau sedii permanente) sau din cauza tratamentului fiscal specific aplicat profitului (de exemplu, plata dividendelor sau regimul fiscal al societăților străine controlate) profitul sau pierderea calificată și impozitele acoperite ale anumitor entități trebuie să fie alocate altor entități relevante din cadrul grupului de întreprinderi multinaționale.

Profitul net sau pierderea netă contabilă a unei entități constitutive se ajustează cu valoarea următoarelor elemente pentru a se stabili profitul sau pierderea calificată: cheltuieli nete cu impozitele, dividende excluse, câștiguri sau pierderi de capital excluse, câștiguri sau pierderi incluse în temeiul metodei reevaluării, câștiguri sau pierderi din cedarea activelor și pasivelor excluse, câștiguri sau pierderi din diferențe de curs valutar, cheltuieli nedeductibile, erori dintr-o perioadă precedentă și modificări ale principiilor contabile și cheltuieli cu pensiile angajate.

Profiturile obținute din transportul maritim internațional și profiturile auxiliare calificate obținute din transportul maritim internațional sunt exceptate din baza de impozitare. Profitul obținut din transportul maritim internațional și profitul auxiliar calificat obținut din transportul maritim internațional ale unei entități constitutive sunt excluse din calculul profitului său sau al pierderii sale calificate, cu condiția ca entitatea constitutivă să demonstreze că gestionarea strategică sau comercială a tuturor navelor în cauză este efectiv desfășurată din jurisdicția în care își are sediul entitatea constitutivă.

Impozitele acoperite ale unei entități constitutive cuprind: impozitele înregistrate în contabilitatea unei entități constitutive în ceea ce privește venitul sau profitul său ori cota sa din venitul sau profitul unei entități constitutive în care aceasta deține o participație în capitalurile proprii; impozitele pe profiturile distribuite, distribuiri preconizate ale profitului și cheltuielile care nu au legătură cu activitatea comercială impuse în cadrul unui sistem eligibil de impozitare la distribuirea profiturilor; impozitele care substituie impozitul pe profit general aplicabil; și impozitele percepute în raport cu rezultatul reportat și capitalurile proprii ale întreprinderilor, inclusiv impozitele pe componente multiple bazate pe profit și capitaluri proprii.

Regulile fiscale stabilesc și impozitele care nu pot fi luate în considerare la calculul impozitelor acoperite, modul în care se ajustează impozitele acoperite, precum și modul de alocare specific al impozitelor acoperite efectuate de anumite tipuri de entități constitutive.

Cota efectivă de impozitare a unui grup de întreprinderi multinaționale/grup național de mari dimensiuni trebuie comparată cu cota minimă de impozitare de 15% pentru a stabili dacă grupul trebuie să plătească impozit suplimentar, prin aplicarea IIR sau UTPR.

În cazul în care cota efectivă de impozitarea unui grup de întreprinderi multinaționale este mai mică decât cota minimă de impozitare într-o anumită jurisdicție, impozitul suplimentar trebuie să fie alocat entităților din grupul de întreprinderi multinaționale care sunt obligate să plătească impozitul respectiv în conformitate cu aplicarea IIR și UTPR, pentru a respecta cota efectivă minimă de 15%.

În cazurile în care cota efectivă de impozitare a unui grup național de mari dimensiuni este mai mică decât cota minimă de impozitare, societatea-mamă finală a grupului național de mari dimensiuni trebuie să aplice IIR în ceea ce privește entitățile sale constitutive impozitate la un nivel redus, pentru a se asigura că un astfel de grup este obligat să plătească impozit la o cotă efectivă minimă de impozitare de 15%.

7. *Stabilirea impozitului suplimentar național.* Potrivit acestor reguli, entitățile constitutive ale unui grup de întreprinderi multinaționale care sunt situate într-un stat membru care a ales să pună în aplicare un astfel de sistem în cadrul propriului sistem fiscal național trebuie să plătească statului membru respectiv impozitul suplimentar. Impozitarea efectivă minimă a profitului sau a pierderii calificate a entităților constitutive este calculată similar cu calculul impozitului suplimentar.

Întrucât regulile OCDE pentru stabilirea impozitului suplimentar național au fost dezvoltate și aprobate ulterior adoptării directivei, în cadrul legii, pentru implementarea și determinarea impozitului suplimentar au fost stabilite reguli care preiau orientările suplimentare elaborate de OCDE (cap.V din *regulile –model ale OCDE*).

8. Pentru *calculul impozitului suplimentar*, profitul excedentar jurisdicțional pentru un exercițiu financiar este valoarea pozitivă, dacă este cazul, calculată în conformitate cu următoarea formulă:

$$\begin{aligned} & \textit{Profitul excedentar} \\ & = \textit{profitul net calificat} \\ & \quad - \textit{excluderea profitului pentru activitățile cu substanță economică} \end{aligned}$$

Pentru a permite o tranziție către noul sistem fiscal, directiva prevede o reducere treptată a cotelor pentru excluderile pe baza costurilor cu salariile și a imobilizărilor corporale. În vederea calculului profitului pentru activitățile cu substanță economică care se exclude din profitul excedentar, sunt definiți termenii de calcul, respectiv: angajați eligibili, costuri salariale eligibile, imobilizările corporale eligibile. Aceste excluderi reprezintă 5% din costurile salariale eligibile și 5% din valoarea contabilă a imobilizărilor corporale eligibile. Aceste procente se aplică după o perioadă de tranziție, în care procente pentru costurile salariale eligibile descresc de la 10% la 5,8% în perioada 2023-2032, iar pentru valoarea contabilă a imobilizărilor corporale eligibile procente descresc de la 8% la 5,4%, în perioada 2023-2032.

Impozitul suplimentar al unei entități constitutive pentru exercițiul financiar curent se calculează în conformitate cu următoarea formulă:

$$\begin{aligned} & \textit{Impozitul suplimentar al unei entități constitutive} \\ & = \textit{impozitul suplimentar jurisdicțional} \\ & \quad \times \frac{\textit{profitul calificat al entității constitutive}}{\textit{profitul calificat cumulativ al tuturor entităților constitutive}} \end{aligned}$$

Calculul cotei efective de impozitare și a impozitului suplimentar pentru o jurisdicție în ceea ce privește membrii unui subgrup deținut de acționari minoritari se aplică ca și cum fiecare subgrup deținut de acționari minoritari ar fi un grup distinct de întreprinderi multinaționale sau un grup național distinct de mari dimensiuni.

Impozitele acoperite ajustate și profitul calificat sau pierderea calificată ale membrilor unui subgrup deținut de acționari minoritari sunt excluse de la determinarea valorii reziduale a cotei efective de impozitare a grupului de întreprinderi multinaționale sau a grupului național de mari dimensiuni.

9. *Recalcularea impozitului suplimentar.* În cazul în care, o ajustare a impozitelor acoperite sau a profitului calificat ori a pierderii calificate conduce la recalcularea cotei efective de impozitare și a impozitului suplimentar al grupului de întreprinderi multinaționale sau al grupului național de mari dimensiuni pentru

un exercițiu financiar precedent, cota efectivă de impozitare și impozitul suplimentar se recalculează în conformitate cu regulile prevăzute de prezenta lege.

10. Pentru reducerea sarcinilor administrative, atât pentru administrațiile fiscale cât și pentru contribuabili, prezenta lege prevede și *o excludere de minimis* pentru grupurile de întreprinderi multinaționale sau grupurile naționale de mari dimensiuni care au un venit mediu mai mic de 10 000 000 EUR și un profit mediu calificat sau o pierdere medie calificată sub 1 000 000 EUR într-o jurisdicție. Astfel de grupuri de întreprinderi multinaționale sau grupuri naționale de mari dimensiuni nu trebuie să plătească un impozit suplimentar, chiar dacă cota efectivă de impozitare este sub cota minimă de impozitare în jurisdicția respectivă.

11. *Regimurile de protecție* sunt instituite în baza „acordului internațional eligibil în materie de regimuri de protecție”, ale cărui condiții s-au aprobat în documentul intitulat *Regimurile de protecție și regimul scutirilor de penalități: Regulile globale de combatere a erodării bazei impozabile (pilonul doi)* asumat de OCDE. Aceste reguli nu se regăsesc în directivă fiind dezvoltate ulterior adoptării acesteia.

Aceste regimuri de protecție sunt necesare a fi stabilite în lege întrucât creează situații favorabile pentru entitățile constitutive dacă sunt îndeplinite condițiile instituite (denumite teste). Astfel:

- *Regimul de protecție tranzitoriu CbCR* se aplică numai de către grupurile multinaționale și grupurile naționale de mari dimensiuni care întocmesc raportări CbCR pe baza situațiilor financiare calificate. Pentru a se califica pentru regimul de protecție tranzitoriu CbCR, entitățile constitutive din România trebuie să îndeplinească cel puțin unul dintre următoarele teste: testul *de minimis*; testul cotei efective de impozitare simplificat; sau testul profiturilor de rutină. Informațiile care stau la baza calculului testelor sunt informațiile calificate din CbCR, precum și informațiile din situațiile financiare calificate. Aceste teste sunt definite în lege, prin luarea în considerare a pricipiilor din documentul OCDE menționat.

- *Regimul de protecție permanent*. Dacă entitățile constitutive care au sediul în România ale unui grup nu îndeplinesc condițiile pentru regimul de protecție tranzitoriu CbCR, se pot califica pentru regimul de protecție permanent.

Impozitul suplimentar pentru un exercițiu financiar se consideră a fi zero în cazul în care entitățile constitutive care au sediul în România ale unui grup înregistrează pe baza unor reguli simplificate, așa cum sunt prevăzute în documentul intitulat *Regimurile de protecție și regimul scutirilor de penalități*, precum și în Ghidul administrativ - *Regulile globale de combatere a erodării bazei impozabile (pilonul doi)*, cu modificările și completările ulterioare, emise de OCDE:

- (a) venituri medii mai mici de 10 milioane EUR și un profit mediu mai mic de 1 milion EUR; sau
- (b) au calculat o cotă efectivă de impozitare simplificată care este egală sau mai mare de 15%; sau
- (c) profitul este egal sau mai mic decât valoarea profiturilor excluse care au la bază substanță economică, calculată conform regulilor din prezenta lege.

12. Se propun *Reguli specifice privind reorganizarea întreprinderilor și structurilor de holding*, care cuprind:

- reguli pentru aplicarea pragului privind veniturile consolidate în cazul fuziunilor și al divizărilor grupului;
- luarea în calcul a entităților constitutive care se alătură și care părăsesc un grup de întreprinderi multinaționale sau un grup național de mari dimensiuni;
- includerea transferului de active și pasive în calculul profitului/pierderii calificate.

13. Reguli pentru aplicarea IIR în cazul *asocierilor în participațiune*. Astfel, o societate-mamă care deține o participație directă sau indirectă în capitalurile proprii ale unei asocieri în participație sau într-o filială a unei asocieri în participație aplică IIR în ceea ce privește partea alocabilă din impozitul suplimentar al respectivei asocieri în participație sau într-o filială a unei asocieri în participație.

Calculul impozitului suplimentar al asocierii în participație și al filialelor acesteia, denumite „grup de asocieri în participație”, se efectuează în conformitate cu capitolele IV-VIII, ca și cum ar fi entitățile constitutive ale unui grup de întreprinderi multinaționale separat sau ale unui grup național de mari dimensiuni separat, iar asocierea în participație ar fi societatea-mamă finală a grupului respectiv.

14. Reguli pentru *sistemele la distribuire a profiturilor*, care sunt aplicabile în anumite state membre, stabilesc prevederi privind profitul calificat în raport cu dividendele deductibile distribuite deținătorilor participațiilor în capitalurile proprii ale societății- mama finală sau în entitățile constitutive ale grupului.

15. *Regulile administrative* sunt destinate operării unui flux de informații în cadrul grupului de întreprinderi și către administrațiile fiscale în care sunt situate entitățile constitutive.

Pentru primul an de conformare, termenul este de 18 luni de la ultima zi a exercițiului financiar de raportare. Ulterior termenul este de 15 luni. Pentru impozitul suplimentar național termenul este de 15 luni de la ultima zi a exercițiului financiar de raportare. Ulterior termenul este de 12 luni.

La punerea în aplicare a prezentei legi se utilizează explicațiile și exemplele din documentul intitulat „Provocările fiscale generate de digitalizarea economiei – comentariu la «Regulile-model globale de combatere a erodării bazei impozabile (pilonul doi)»” emis de Cadrul incluziv al OCDE/G20 privind BEPS, precum și cadrul de punere în aplicare a regulilor GloBE, respectiv Ghidul administrativ privind Regulile model globale de combatere a erodării bazei impozabile (pilonul doi), inclusiv regulile privind regimurile de protecție, respectiv documentul intitulat Regimurile de protecție și regimul scutiilor de penalități: Regulile globale de combatere a erodării bazei impozabile (pilonul doi), emise de către Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică, cu modificările și completările ulterioare, ca sursă de ilustrare sau de interpretare pentru a se asigura aplicarea coerentă, în măsura în care acestea sunt în concordanță cu Directiva (UE) 2022/2523 a Consiliului privind asigurarea unui nivel minim global de impozitare a grupurilor de întreprinderi multinaționale și a grupurilor naționale de mari dimensiuni în Uniune și cu dreptul Uniunii.

16. *Intrare în vigoare*

Prin stabilirea termenului de transpunere de către statele membre cel târziu până la 31 decembrie 2023, Uniunea acționează în conformitate cu calendarul stabilit în Declarația privind o soluție bazată pe doi piloni pentru a aborda provocările fiscale generate de digitalizarea economiei convenită de Cadrul incluziv al OCDE/G20 privind BEPS la 8 octombrie 2021, conform căruia pilonul doi urmează să fie transpus în legislație în 2022, pentru a intra în vigoare în 2023, UTPR urmând să intre în vigoare în 2024.

Prin urmare, aplicarea UTPR cu începere din 2024 permite jurisdicțiilor țărilor terțe să aplice IIR în prima etapă a punerii în aplicare a regulilor-model ale OCDE.

Potrivit art. 50 din Directivă, prin excepție de la aplicarea UTPR începând cu 2024, statele membre sunt obligate să aplice impozitul suplimentar în temeiul UTPR pentru exercițiile financiare care încep la 31 decembrie 2023 entităților constitutive ale grupurilor de întreprinderi multinaționale situate în statele membre care au optat pentru amânarea aplicării IIR și UTPR permisă în situația în care în statul membru respectiv sunt situate cel mult 12 societăți mamă finale care intră în domeniul de aplicare al Directivei.

2.4 Alte informații *)

Nu este cazul.

Secțiunea a 3-a

Impactul socioeconomic

3.1 Descrierea generală a beneficiilor și costurilor estimate ca urmare a intrării în vigoare a actului normativ

Transpunerea în legislația națională a Directivei (UE) 2022/2523 a Consiliului din 14 decembrie 2022 privind asigurarea unui nivel minim global de impozitare a grupurilor de întreprinderi multinaționale și a grupurilor naționale de mari dimensiuni va avea un impact favorabil asupra bugetului de stat consolidat.

3.2 Impactul social

Nu este cazul.

3.3. Impactul asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului

Nu este cazul.

3.4. Impactul macroeconomic

Această reformă urmărește să stabilească o limită privind concurența în ceea ce privește cotele impozitului pe profit prin stabilirea unui nivel minim global de impozitare.

3.4.1 Impactul asupra economiei și asupra principalilor indicatori macroeconomici

Nu este cazul.

3.4.2 Impactul asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat

Prin eliminarea unei părți substanțiale a avantajelor generate de transferul profiturilor către jurisdicții cu impozitare zero sau foarte scăzută, se vor crea condiții de concurență echitabilă pentru întreprinderile din întreaga lume.

3.5. Impactul asupra mediului de afaceri

Sistemul de impozitare va determina plata unui impozit echitabil indiferent de locul unde își desfășoară activitatea.

3.6 Impactul asupra mediului înconjurător

Nu este cazul.

3.7. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva inovării și digitalizării

Nu este cazul.

3.8 Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva dezvoltării durabile

Nu este cazul.

3.9. Alte informații

Nu este cazul.

Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani), inclusiv informații cu privire la cheltuieli și venituri

- În mii lei (RON)						
Indicatori	Anul curent	Următorii 4 ani				Media pe 5 ani
1	2	3	4	5	6	7
4.1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) bugetul de stat, din acesta: (i) impozit pe profit (ii) impozit suplimentar (iii) impozit suplimentar național						
b) bugete locale: (i) impozit pe profit						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat						

(i) contribuții de asigurări						
d) alte tipuri de venituri (Se va menționa natura acestora.)						
4.2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii						
b) bugete locale: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii						
d) alte tipuri de cheltuieli (Se va menționa natura acestora.)						
4.3. Impact financiar, plus/minus, din care:						
a) buget de stat						
b) bugete locale						
4.4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare						
4.5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						
4.6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare						
4.7. Prezentarea, în cazul proiectelor de acte normative a căror adaptare atrage majorarea cheltuielilor bugetare, a următoarelor documente: Nu este cazul.						
4.8. Alte informații						

Impozitarea profitului marilor grupuri sau întreprinderi multinaționale și naționale, a căror cifră de afaceri anuală consolidată este de cel puțin 750 de milioane EUR, cu o cotă minimă de 15%, ar putea genera un impact bugetar pozitiv, însă, în acest moment estimările sunt supuse unor incertitudini semnificative legate de limitările datelor disponibile, ipotezele metodologice și reacțiile comportamentale ale companiilor multinaționale.

Secțiunea a 5-a

Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

5.1. Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ

Legislația secundară va fi elaborată după aprobarea prezentei legi pentru a asigura îmbunătățirea conformării la determinarea noilor impozite reglementate de această lege.

5.2. Impactul asupra legislației în domeniul achizițiilor publice

Nu este cazul.

5.3. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația UE (în cazul proiectelor ce transpun sau asigură aplicarea unor prevederi de drept UE)

Nu este cazul.

5.3.1. Măsuri normative necesare transunerii directivelor UE

Proiectul de act normativ transpune integral prevederile Directivei 2022/2523/UE a Consiliului din 14 decembrie 2022 privind asigurarea unui nivel minim global de impozitare a grupurilor de întreprinderi multinaționale și a grupurilor naționale de mari dimensiuni în Uniune, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L, nr. 328 din 22 decembrie 2022.

5.3.2. Măsuri normative necesare aplicării actelor legislative UE

Nu este cazul.

5.4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene

Nu este cazul.

5.5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente asumate

România a aprobat în luna octombrie 2021, alături de celelalte jurisdicții participante la întâlnirile Cadrului Incluziv al OCDE (aprox. 140 de membri), *Acordul privind reforma regulilor fiscale convenite la nivel internațional pentru întreprinderile multinaționale* (Declarația și Planul de implementare asupra Pilonului 2).

5.6. Alte informații

Nu este cazul.

Secțiunea a 6-a

Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

6.1. Informații privind neaplicarea procedurii de participare la elaborarea actelor normative

Nu este cazul.

6.2. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate

Începând cu luna mai 2023 s-a constituit în cadrul Ministerului Finanțelor grupul de lucru care a avut ca responsabilitate definitivarea Legii privind asigurarea unui nivel minim global de impozitare a grupurilor de întreprinderi multinaționale și a grupurilor naționale de mari dimensiuni.

Din grupul de lucru fac parte, în calitate de membri, reprezentanți desemnați din cadrul Ministerului Finanțelor, reprezentanți ai Agenției Naționale de Administrare Fiscală, precum și reprezentanți desemnați din partea organizațiilor sau organismelor reprezentative ale mediului de afaceri, a organismelor profesionale din domeniul consultanței fiscale, auditului financiar și expertizei contabile (CECCAR, CAFR, CCF, FIC, AmCham, etc)

Au fost organizate mai multe reuniuni ale grupului de lucru unde s-au dezbătut observațiile primite din partea reprezentanților grupului de lucru asupra proiectului de lege transmis acestora.

6.3. Informații despre consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale

Nu este cazul.

6.4. Informații privind puncte de vedere/opinii emise de organisme consultative constituite prin acte normative

Nu este cazul.

6.5. Informații privind avizarea de către:

- a) Consiliul Legislativ –Proiectul de act normativ se avizează de către Consiliul Legislativ.
- b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării – nu este cazul
- c) Consiliul Economic și Social – Proiectul de act normativ se avizează de către Consiliul Economic și Social.
- d) Consiliul Concurenței - nu este cazul.
- e) Curtea de Conturi - nu este cazul.

6.6. Alte informații

Prin adresa 738967/2023 s-a solicitat punct de vedere la **Autoritatea de Supraveghere Financiară**, cu privire la încadrarea în legislația română de specialitate a entităților de investiții definite în Directivă.

Prin adresa 738954/2023 s-a solicitat punct de vedere la **Ministerul Transporturilor și Infrastructurii** cu privire la articolul 17 ”Excluderea profiturilor obținute din transportul maritim internațional” din Directiva cu referire la profitul obținut din activitatea de transport maritim internațional.

Secțiunea a 7-a

Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ

7.1. Informarea societății civile cu privire la elaborarea proiectului de act normativ

Proiectul de act normativ a fost elaborat cu respectarea prevederilor Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată, și a fost publicat în data de 04.10.2023 pe pagina de internet a Ministerului Finanțelor (www.mfinante.gov.ro).

7.2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice

Nu este cazul.

Secțiunea a 8- a

Măsuri de implementare

8.1. Măsuri de punere în aplicare a proiectului de act normativ

Nu este cazul.

8.2. Alte informații

Nu este cazul.

Având în vedere cele prezentate, a fost elaborat prezentul *proiect de lege*, pe care îl supunem Guvernului spre aprobare.

MINISTRUL FINANTELOR

Marcel-Ioan BOLOȘ

Avizăm favorabil ,

**VICEPRIM-MINISTRU
MINISTRUL AFACERILOR INTERNE**

Marian-Cătălin PREDOIU

MINISTRUL AFACERILOR EXTERNE

Luminița-Teodora ODOBESCU

MINISTRUL JUSTIȚIEI

Alina-Ștefania GORGHIU